



Australian Government



myagedcare

Filipino



Ang iyong gabay sa **End-of-Life Pathway**



NOBYEMBRE 2025



Maliban sa Commonwealth Coat of Arms at kung saan nabanggit, lahat ng materyal na ipinakita sa dokumentong ito ay ibinigay sa ilalim ng Creative Commons Attributions 4.0 International (**[CreativeCommons.org/Licenses/By/4.0/](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)**) lisensya.

Ang mga detalye ng may-katuturang mga kundisyon ng lisensya ay makukuha sa website ng Creative Commons, na maa-access gamit ang mga link na ibinigay, tulad ng buong legal na code para sa CC BY 4.0 International na lisensya (**[CreativeCommons.org/Licenses/By/4.0/LegalCode](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode)**).

Ang dokumento ay dapat na maiugnay bilang ang Department of Health, Disability and Ageing (Kagawaran ng Kalusugan, Kapansanan at Pagtanda).

Ang iyong gabay sa End-of-Life Pathway.

Makipag-ugnayan sa amin

Ang mga katanungan tungkol sa lisensya at anumang paggamit ng dokumentong ito ay malugod na tinatanggap sa pamamagitan ng email sa **Communication.AgedCare@health.gov.au**.

Mahahanap mo ang produktong ito sa **[MyAgedCare.gov.au](https://myagedcare.gov.au)**.

Ang booklet na ito ay idinisenyo upang tulungan ka, ang iyong pamilya o ang iyong mga kaibigan na gumawa ng mahahalagang desisyon tungkol sa iyong pangangalaga. Kabilang dito ang maraming kapaki-pakinabang na impormasyon ngunit maaaring gusto mong gumawa ng higit pang pananaliksik upang matulungan kang gumawa ng desisyon.

Ang impormasyon ay kasalukuyang mula 1 ng Nobyembre 2025.

Tama ba sa iyo ang booklet na ito?

Ang booklet na ito ay para sa mga matatandang tao at kanilang mga pamilya, kaibigan, o tagapag-alaga upang tulungan silang maunawaan ang End-of-Life Pathway sa programang Support at Home.

Maaari mo ring ma-access ang mga booklet tungkol sa iba pang mga uri ng suporta sa aged care na nakalista sa ibaba sa **[MyAgedCare.gov.au/Resources](https://myagedcare.gov.au/Resources)**.



Tama ba sa iyo ang booklet na ito?

End-of-Life Pathway

Sinusuportahan ng End-of-Life Pathway ang mga matatandang tao na na-diagnose na may 3 buwan o mas kaunti pa para mabuhay at gustong manatili sa bahay. Ito ay nilalayon na magbigay ng karagdagang in-home aged care para umakma sa mga available na serbisyo sa ilalim ng state o territory-based na palliative care scheme. Ang daanang (pathway) ito ay bahagi ng Support at Home program.

Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang **MyAgedCare.gov.au/End-Life-Pathway**.

Pagpasok na antas (entry-level) na pangangalaga sa bahay

Patuloy o panandaliang pangangalaga at mga serbisyo ng suporta sa pamamagitan ng Commonwealth Home Support Program (CHSP). Makakakuha ka ng tulong sa gawaing bahay, personal na pangangalaga, mga pagkain at paghahanda ng pagkain, transportasyon, pamimili, magkakatulad na kalusugan tulad ng physiotherapy at suportang panlipunan. Maaari ka ring mag-aplay para sa nakaplanong pahinga, na nagbibigay ng pahinga sa iyong tagapag-alaga.

Ang CHSP ay magiging bahagi ng programang Suporta sa Tahanan sa 1 Hulyo 2027. Ang CHSP ay magpapatuloy para sa kasalukuyan at bagong mga kliyente na may mababang antas ng mga pangangailangan sa suporta.

Patuloy na pangangalaga sa bahay

Ang programang Support at Home ay nagbibigay ng access sa mga serbisyo, kagamitan at mga pagbabago sa tahanan upang matulungan ang mga matatandang tao na manatiling malusog, aktibo at konektado sa lipunan sa kanilang komunidad.

Ang suporta sa Tahanan ay nagbibigay ng mas mataas na antas ng pangangalaga para sa mga may kumplikadong pangangailangan na nangangailangan ng higit pang tulong upang manatili sa bahay.

Tirahan ng pangangalaga sa matatanda (nursing home)

Ang personal at nursing care sa mga aged care homes ay makukuha kung hindi mo kayang manirahan nang independiyente sa iyong sariling tahanan. Kasama rin dito ang residential na pahinga para sa mga maikling pananatili sa isang aged care home.

Restorative Care Pathway

Ang Restorative Care Pathway ay isang panandaliang allied health/nursing focused na pathway bilang bahagi ng Support at Home program. Makakatulong sa iyo ang restorative care para manatiling independiyente nang mas matagal at masusuportahan ka sa paggawa ng mga aktibidad na iyong kinagigiliwan.

Mga nilalaman

The End-of-Life Pathway	4
Pagpopondo para sa mga serbisyo	6
Paano humiling ng access sa End-of-Life Pathway	12
Pamamahala ng pangangalaga sa End-of-Life Pathway	14
Paglabas sa End-of-Life Pathway	15
Karagdagang tulong	19

Pagpapahusay ng sistema ng pangangalaga sa matatanda ng Australya

Sa nakalipas na ilang taon, ang Pamahalaan ng Australya ay naghatid ng malalaking pagbabago sa pangangalaga sa matatanda bilang tugon sa Royal Commission sa Kalidad at Kaligtasan ng Aged Care. Ang malawak na mga repormang ito ay nagbigay ng positibong pagbabago, nagpapataas ng transparency at pagpapabuti ng kalidad ng pangangalagang ibinibigay sa mga matatandang tao sa Australya.

Ang mataas na kalidad na pangangalaga at suporta ay dapat na naa-access, pipiliin mo man na manatili sa bahay o lumipat sa isang tahanan ng pangangalaga sa matatanda.

Ang *Aged Care Act 2024* ay nagbibigay-daan sa higit pang mga pagpapabuti para sa mga matatandang tao na uma-access sa aged care (pangangalaga sa matatanda). Kabilang dito ang mga regulasyon upang matiyak ang isang mas malakas na sektor ng pangangalaga sa matatanda, upang bigyan ang mga matatanda ng higit na tiwala, kontrol at kumpiyansa sa kanilang pangangalaga sa matatanda.

The End-of-Life Pathway

Ang booklet na ito ay tungkol sa Daanan tungo sa Hulihan ng Buhay (End-of-Life Pathway). Maaaring mag-aplay ang mga matatandang tao para sa pathway na ito kung na-diagnose sila ng isang medical practitioner o nurse practitioner na may natitirang 3 buwan o mas maikli pa upang mabuhay, at nakakatugon sa mga nauugnay na pamantayan sa pagiging kwalipikado.

Kabilang dito ang \$25,000 sa loob ng 12 linggo upang masakop ang anumang tumaas na pangangailangan para sa mga serbisyo sa pangangalaga sa matatanda sa bahay. May mga pagpopondo na magamit para sa mga serbisyong nakalista sa Support at Home, alinsunod sa tinasang mga pangangailangan ng matandang tao. Isa itong nauunang magamit na daanan (priority access pathway).

Ang End-of-Life Pathway ay idinisenyo upang magkaloob ng higit pang mga serbisyo sa pangangalaga sa may edad na sa bahay, na makadagdag sa mga serbisyong natanggap sa pamamagitan ng mga scheme ng palliative care na nakabatay sa estado at teritoryo.



Pagiging karapat-dapat para sa landas na ito

Maaaring magamit ng isang kalahok ang isang yugto ng End-of-Life Pathway sa pamamagitan ng programang Support at Home. Ang isang mas matandang tao ay karapat-dapat na ma-access ang End-of-Life Pathway kung natutugunan nila ang mga sumusunod na pamantayan:

- ang isang doktor o nars ay nagbibigay ng tinantyang pag-asa sa buhay na 3 buwan o mas maikli upang mabuhay, at
- may score na 40 o mas mababa sa Australian-modified Karnofsky Performance Status (AKPS) score (mobility/frailty indicator).

Ang AKPS ay isang sukatan ng kakayahan ng isang indibidwal na gawin ang kanilang pang-araw-araw na gawain. Ito ay isang solong marka na itinalaga ng isang clinician batay sa mga obserbasyon sa kakayahan ng isang pasyente na magsagawa ng mga karaniwang gawain na may kaugnayan sa aktibidad, trabaho at pangangalaga sa sarili. Ang marka ng AKPS na 100 ay nagpapahiwatig ng mga normal na pisikal na kakayahan na walang katibayan ng sakit. Ang pagpapababa ng mga numero ay nagpapahiwatig ng nababawasang kakayahang na magsagawa ng mga aktibidad sa pang-araw-araw na pamumuhay.

Ang pathway na ito ay available sa mga matatandang tao na tumatanggap ng patuloy na mga serbisyo ng Support at Home at mga bagong kalahok. Ang mas matandang tao, ang kanilang nakarehistrong tagasuporta o ang kanilang kinatawan ay kakailanganing kumpletuhin ang form ng End-of-Life Pathway sa suporta ng kanilang medikal na practitioner.



Pagpopondo para sa mga serbisyo

Ang End-of-Life Pathway ay nagbibigay ng badyet na \$25,000 sa loob ng 12-linggong panahon upang suportahan ang tumaas na pangangailangan para sa mga serbisyo sa huling 3 buwan ng buhay.

Ang mga matatandang tao na nangangailangan ng mga serbisyong lampas sa 12 linggo ay maaaring:

- patuloy na gumamit mula sa \$25,000 na badyet hanggang 16 na linggo, kung magagamit pa rin ang pagpopondo
- i-access ang hindi nagamit na mga pondo ng Home Care Package, kung magagamit
- makipagtulungan sa kanilang provider upang humiling ng isang agarang Pagsusuri sa Plano ng Suporta upang lumipat sa isang patuloy na pag-uuri ng Suporta sa Tahanan.

Ang isang kalahok ay maaaring makatanggap ng hiwalay na pagpopondo sa pantulong na teknolohiya (mga mababa at katamtamang antas) sa ilalim ng pamamaraan ng Assistive Technology and Home Modifications (AT-HM). Ang mga pagbabago sa tahanan na isinasagawa bago pumasok sa End-of-Life Pathway ay maaari ding makumpleto.

Hindi ma-access ng mga kalahok ang Restorative Care Pathway kung sila ay karapat-dapat para sa End-of-Life Pathway.

Ang pagpopondo sa End-of-Life Pathway ay hiwalay sa anumang patuloy na pagpopondo o pag-uuri ng Support at Home. Ang mga kasalukuyang kalahok ay hindi makakapagtipid ng anumang hindi nagastos na badyet mula sa pathway na ito, kabilang ang kung lumipat sila sa patuloy na mga serbisyo ng Support at Home.

Mga kontribusyon ng kalahok

Ang mga kalahok ay kailangang mag-ambag sa halaga ng ilang serbisyo, habang ang ibang mga serbisyo ay walang bayad.

Hihilingin lamang sa mga kalahok na mag-ambag sa mga serbisyong natanggap nila. Halimbawa, kung nakatanggap sila ng transportasyon, mag-aambag sila sa isang bahagi ng kabuuang halaga.

Ganap na popondohan ng pamahalaan ang klinikal na pangangalaga, tulad ng nursing at physiotherapy. Ang mga kalahok ay hindi kailangang magbigay ng kontribusyon para sa mga serbisyong ito.

Magkano ang mga kalahok na hihilingin na mag-ambag ay depende sa assessment ng kanilang kita at mga ari-arian ng Services Australia. Matutulungan sila ng provider ng kalahok na maunawaan ang mga kontribusyon. Depende din ito sa status ng pension ng edad ng kalahok at kung mayroon silang Commonwealth Seniors Health Card (CSHC).

Ang listahang ito ay nagbubuod ng karaniwang mga kontribusyon sa programa na Support at Home:

	Klinikal na Suporta	Pagiging independiyente	Araw-araw na Pamumuhay
Lubos na pensiyonado	0%	5%	17.5%
Hindi lubos na pensiyonado	0%	Ang mga part pensioner at mga may hawak ng CSHC ay magbabayad sa pagitan ng 5% at 50% batay sa assessment ng kanilang kita at mga ari-arian. Para sa mga part pensioner, ito ay ibabatay sa kanilang Age Pension means na assessment. Ang mga may hawak ng CSHC ay sasailalim sa isang hiwalay na pagtasa para sa Support at Home.	Ang mga part pensioner at mga may hawak ng CSHC ay magbabayad sa pagitan ng 17.5% at 80% batay sa assessment ng kanilang kita at mga ari-arian. Para sa mga part pensioner, ito ay ibabatay sa kanilang Age Pension means na assessment. Ang mga may hawak ng CSHC ay sasailalim sa isang hiwalay na pagtasa para sa Support at Home.
Pinondohan ng sarili ang retiree (kwalipikado para sa Commonwealth Seniors Health Care Card – CHSC)	0%		
Retiradong pinonduhan ang sarili (self-funded retiree-hindi karapat-dapat para sa Commonwealth Seniors Health Card)	0%	50%	80%

Mayroong iba't ibang mga pagsasaayos para sa mga taong tumatanggap o naaprubahan para sa isang Home Care Package bago ang ika-12 ng Setyembre 2024. Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang **MyAgedCare.gov.au/Support-Home-Costs-And-Contributions**.

Pagtatasa ng kita at mga ari-arian (Income and assets assessment)

Kung ang isang mas matandang tao ay mayroon nang buo o bahaging pensyon mula sa Services Australia o sa Department of Veterans' Affairs (DVA), gagamitin nila ang kasalukuyang impormasyon ng kita at ari-arian upang matukoy ang mga kontribusyon. Kailangang tiyakin ng kalahok na ang kanyang mga detalye sa pananalapi ay napapanahon bago magsimula ang kanyang mga serbisyo sa aged care.

Kung wala siyang pensyon o isa siyang self-funded retiree, isang assessment ang magpapasya sa kanyang mga kontribusyon.

Kumpirmahin kung kailangan ang isang means assessment (pagtasa ng kita at ari-arian) sa pamamagitan ng pagpunta sa website ng Services Australia:

ServicesAustralia.gov.au/Aged-Care-Calculation-Your-Cost-Care.

Humingi ng tulong upang maunawaan o kumpletuhin ang means assessment:

- freecall Services Australia **1800 227 475**, Lunes hanggang Biyernes mula 8am hanggang 5pm.
- Bisitahin ang isang service center ng Services Australia o mag-book sa online para sa isang libreng harapang appointment para sa pangkalahatang impormasyon at suporta. Para sa mas lubos na suporta, maaari ding makipag-usap ang mga matatanda sa isang Aged Care Specialist Officer kung mayroong malapit, o gumamit ng video chat. Bisitahin ang **ServicesAustralia.gov.au/My-Aged-Care-Face-To-Face-Services** o libreng tawag sa **1800 227 475**.

Pagkatapos ayusin ng Services Australia ang mga kontribusyon ng isang kalahok, isang sulat ang ipapadala sa kanya, at sa kanyang provider, kasama ang mga kontribusyon na kailangan niyang bayaran. Kung wala pa siyang provider, padadalhan siya ng sulat kasama ang kanilang income at assets assessment (tinasang kita at ari-arian). Ito ay may bisa sa loob ng 120 araw.

Kung hindi siya pipili ng provider o ibibigay ito sa kanila sa loob ng panahong ito, kakailanganin niyang gumawa ng bagong income and assets assessment. Kung ang isang kalahok ay hindi nakatanggap ng sulat, maaari niyang kontakin ang Services Australia sa **1800 227 475** at humingi ng update sa katayuan ng kanyang income and assets assessment.

Kung magbago ang mga pangyayari, dapat sabihan ng mga kalahok ang Services Australia sa lalong madaling panahon. Maaaring kailangang iakma ang kanilang mga kontribusyon dahil maaaring magbago kung magkano ang babayaran nila para sa kanilang mga gastusin sa aged care.

Impormasyon sa pananalapi at edukasyon

Magandang ideya na humingi ng independiyenteng payo sa pananalapi bago magpasya kung paano magbayad para sa pangangalaga sa may edad na.

Gayundin, kung ang isang kalahok at ang kanilang kapareha ay nangangailangan ng access sa pag-aalaga sa matatanda, ang bawat isa sa kanilang mga paraan ng pagbabayad ay maaaring makaapekto sa mga bayarin at kontribusyon sa pangangalaga para sa matatanda.

Upang malaman ang higit pa tungkol sa mga bayarin at kontribusyon sa pag-aalaga sa matatanda, libreng tumawag sa **1800 227 475** para mag-book ng appointment sa isang Aged Care Specialist Officer sa mga piling sentro ng serbisyo ng Services Australia kung mayroong isa sa iyong lugar, o gamit ang video chat.

Ang mga matatandang tao ay maaari ring makakuha ng pangunahing impormasyon tungkol sa pamamahala sa pananalapi ng isang kalahok mula sa Financial Information Service ng Services Australia. Ang libreng serbisyong ito ay makakatulong sa kanila na gumawa ng may-kaalamang mga desisyon tungkol sa pamumuhunan at pananalapi para sa kanilang mga pangangailangan sa kasalukuyan at sa hinaharap.

Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang **ServicesAustralia.gov.au/Financial-Information-Service**.

Ano ang maaaring singilin ng mga provider

Ang mga presyo para sa mga serbisyo sa Support at Home ay dapat sumasalamain sa mga gastos sa paghahatid ng serbisyo, kabilang ang anumang mga bayarin sa pangangasiwa o paglalakbay. Ang mga presyong ito ay dapat na makatwiran at may nauunawaan na dahilan.

Ang mga kalahok ay maaari lamang singilin para sa mga serbisyong natatanggap nila at hindi maaaring singilin ng anumang bayad para sa klinikal na pangangalaga, o para sa pagpasok at paglabas ng isang kasunduan sa isang provider.

Dapat na maipaliwanag ng isang provider ang kanilang mga presyo para sa mga partikular na serbisyo at idokumento ang mga ito sa kanilang kasunduan sa serbisyo. Kung magbabago ang mga presyo o serbisyo, ang kalahok o ang kanilang sinusuportahang gumagawa ng desisyon ay dapat sumang-ayon sa pagbabago at pumirma ng bagong kasunduan (kung hindi pa sumang-ayon).

Kung ang kalahok o ang kanilang nakarehistrong tagasuporta ay hindi sumasang-ayon sa pagpepresyo, hindi nila kailangang pumirma ng isang kasunduan – ngunit dapat na mayroong isang kasunduan upang makatanggap ng mga serbisyo ng Suporta sa Tahanan.

Makakatulong ang listahan ng indikatibong presyo ng Support at Home para matukoy kung makatwiran ang mga presyo ng provider: **[Health.gov.au/Resources/Publications/Summary-Of-Indicative-Support-At-Home-Prices](https://www.health.gov.au/resources/publications/summary-of-indicative-support-at-home-prices)**.

Available din ang mga gastos ng provider sa tool na 'Find a provider' sa website ng My Aged Care: **[MyAgedCare.gov.au/Find-A-Provider](https://www.myagedcare.gov.au/find-a-provider)**.

Alamin ang higit pa tungkol sa mga karapatan at proteksyon ng consumer sa 'Mga proteksyon ng consumer para sa mga presyo ng Support at Home – fact sheet para sa mga kalahok': **[Health.gov.au/Resources/Publications/Consumer-Protections-For-Support-At-Home-Prices-Fact-Sheet-For-Participants](https://www.health.gov.au/resources/publications/consumer-protections-for-support-at-home-prices-fact-sheet-for-participants)**.

Anong mga serbisyo ang magagamit

Maaaring ma-access ng mga kalahok sa End-of-Life Pathway ang mga serbisyo mula sa listahan ng serbisyo ng Support at Home kung saan sila naaprubahan sa kanilang plano ng suporta.

Maaaring kabilang sa mga serbisyong ito, halimbawa:

- personal na pangangalaga kabilang ang paliligo, toileting, o pangangalaga ng ngipin
- tulong sa tahanan kabilang ang paglilinis sa bahay o paghahanda ng pagkain
- pangangalaga ng nars upang mapanatiling komportable ang matanda.

Binabalangkas ng listahan ng serbisyo ng Support at Home ang mga serbisyong maaari mong ma-access, batay sa iyong tinasang mga pangangailangan: **[Health.gov.au/Support-at-Home-Service-List](https://www.health.gov.au/support-at-home-service-list)**.

Ang End-of-Life Pathway ay nilayon na magkaloob ng mga serbisyo sa pangangalaga sa may edad na sa bahay na makadagdag sa mga serbisyong makukuha sa ilalim ng mga pamamaraan (scheme) ng palliative care na nakabatay sa estado at teritoryo. Halimbawa, maaaring magamit ng isang mas matandang tao ang espesyalistang palliative nursing sa pamamagitan ng isang programang nakabase sa estado, habang ginagamit ang pagpopondo ng End-of-Life Pathway para sa mga pagkain at personal na pangangalaga upang mapanatili silang komportable at ligtas.

Ang pag-aalaga ng espesyalista sa palliative care ay hindi dapat ihatid sa pamamagitan ng pathway. Ang pangangalaga ng bawat nakatatanda ay kukuha mula sa mga programa ng estado o teritoryo, na pinupunan ng End-of-Life Pathway ang mga kakulangan sa mga serbisyo sa pangangalaga sa matatanda na kailangan ng bawat tao.

Upang matuto nang higit pa tungkol sa suporta sa lokal na palliative care, bisitahin ang:

- Palliative Care Victoria: **PallCareVic.asn.au/Directory/Services**.
- Palliative Care ACT: **PallCareACT.org.au/Services**.
- Palliative Care NSW: **PalliativeCareNSW.org.au/Health-Professionals/NSW-Directory**.
- Palliative Care NT: **PallCareNT.org.au**.
- Palliative Care Queensland: **PalliativeCareQld.org.au**.
- Palliative Care South Australia: **PalliativeCareSA.org.au/Patient-Families-Resource-List**.
- Palliative Care Tasmania: **PallCareTas.org.au/PalliConnect**.
- Palliative Care WA: **PalliativeCareWA.asn.au**.

Ang mga website na ito ay mayroon ding mahalagang impormasyon at mga mapagkukunan ng impormasyon sa end-of-life care, mga suporta para sa mga matatandang tao at kanilang mga pamilya o tagapag-alaga, at anumang legal o mga usapin ng pamahalaan na dapat tandaan.

Kung ang kalahok ay isang Aborihinal at/o Torres Strait Islander na tao, inirerekomenda namin ang pakikipag-ugnayan sa mga lokal na grupo o organisasyon ng Aboriginal at Torres Strait Islander tungkol sa mga suportang maiaalok nila. Maaari silang mag-alok ng mga partikular na pangkat ng palliative na pangangalaga o mga mapagkukunan ng impormasyon na magagamit upang matiyak na ang matandang tao ay makakakuha ng end-of-life care (pangangalaga sa pagtatapos ng buhay) na naaangkop sa kultura. Ang mga pangkat na nakabase sa estado o teritoryo ay maaari ding tumulong na ma-access ang pangangalagang naaangkop sa kultura.

Bisitahin ang **GwandalanPalliativeCare.com.au/Dillybag-Resource** para sa Aborihinal at Torres Strait Islander na mga partikular na mapagkukunan at impormasyon tungkol sa pag-access sa pangangalagang naaangkop sa kultura.

Kung ang kalahok ay mula sa isang multikultural na background, ang mga lokal na sentrong multikultural o ilang grupong nakabatay sa pananampalataya o kultura ay maaaring makapag-alok ng patnubay sa pag-access sa pangangalaga na tumutugon sa mga pangangailangang pangkultura o relihiyon.

Ang website ng My Aged Care ay makakatulong sa pagsuporta sa mga kalahok at sa kanilang mga rehistradong tagasuporta mula sa magkakaibang kultura o wikang pinanggalingan. Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang **MyAgedCare.gov.au/Support-People-Culturally-And-Linguistically-Diverse-Backgrounds**.

Para sa karagdagang impormasyon tungkol sa palliative na pangangalaga at karagdagang mga mapagkukunan ng impormasyon, pumunta sa seksyong *Karagdagang Impormasyon* ng booklet na ito.

Paano humiling ng access sa End-of-Life Pathway

Binabalangkas ng seksyong ito kung paano maa-access ng mga kalahok ang End-of-Life Pathway.

Upang maiwasan ang mga pagkaantala sa paghahanap ng pangangalaga, inirerekomenda naming mag-iwan ng karagdagang oras upang humingi ng medikal na suporta at assessment. Ang mga kalahok at ang kanilang mga rehistradong tagasuporta ay maaaring gusto ding maghanap ng mga lokal na suporta sa palliative care at mga tagapagbigay na makakasupporta sa kanila sa End-of-Life Pathway (kung naaangkop).

Para sa mga kasalukuyang kalahok sa Support at Home

1. Ang mga kasalukuyang kalahok sa Suporta sa Tahanan ay dapat na perpektong makipagtulungan sa kanilang kasalukuyang tagapagbigay ng pangangalaga sa matatanda upang ma-access ang End-of-Life Pathway. Maaari silang tumulong sa:
 - pagtatalakay ng pagiging kwalipikado para sa pathway, kabilang ang pag-download ng End-of-Life Pathway na form
 - pag-access sa isang GP, espesyalista o nurse practitioner upang magbigay ng kinakailangang medikal na ebidensya at kumpletuhin ang form.

Ang kalahok o ang kanilang nakarehistrong tagasuporta ay maaaring humiling sa kanilang tagapagbigay ng pangangalaga sa matatanda na humiling ng mataas na prioridad na Support Plan Review (Pagsusuri sa Plano ng Suporta) upang ma-access ang End-of-Life Pathway. Maaari nilang ibigay ang nakumpletong End-of-Life Pathway form sa kanilang kasalukuyang provider na mag-upload nito bilang bahagi ng kanilang kahilingan sa Support Plan Review, o maaari nilang dalhin ito sa oras ng kanilang assessment.

Bilang kahalili, ang kalahok o ang kanilang nakarehistrong tagasuporta ay maaaring makipag-ugnayan sa My Aged Care sa **1800 200 422** o bisitahin ang isang Aged Care Specialist Officer (ACSO) sa isang service center ng Services Australia upang humiling ng access sa End-of-Life Pathway.

2. Susuriin ng isang aged care assessor ang aplikasyon gamit ang impormasyon mula sa End-of-Life Pathway form at anumang karagdagang impormasyon.
3. Pagkatapos ay aabisuhan ng assessor ang kalahok, ang kanilang rehistradong tagasuporta at ang provider ng kanilang pag-apruba at magbibigay ng Abiso ng Desisyon at isang bagong plano ng suporta. Ang kalahok ay naaprubahan na ngayon upang ma-access ang pathway.

Tandaan, habang posibleng baguhin ang mga provider para ma-access ang End-of-Life Pathway, hindi ito karaniwang inirerekomenda dahil sa panganib ng mga pagkaantala sa pagtanggap ng mga serbisyo.

Para sa mga bagong kalahok sa Support at Home

1. Ang kalahok o ang kanilang nakarehistrong tagasuporta, na kumikilos nang may pahintulot o sa kanilang ngalan (alinsunod sa kaayusan ng estado o teritoryo), ay maaaring gumawa ng alinman sa mga sumusunod na hakbang upang simulan ang pag-access sa End-of-Life Pathway:

Option 1:

Talakayin ang pagiging karapat-dapat para sa pathway sa kanilang GP, non-GP specialist o nurse practitioner.

Ang medikal na practitioner ay maaaring:

- Kumpletuhin at lagdaan ang isang kopya ng End-of-Life Pathway form at i-upload ito sa kanilang referral. Mag-uudyok ito ng mataas na prayoridad na assessment ng aged care.
- Kumpletuhin at lagdaan ang isang hard copy ng End-of-Life Pathway form at ibigay ito sa kalahok o sa kanyang rehistradong tagasuporta. Ang kalahok o ang kanilang rehistradong tagasuporta ay kakailanganing makipag-ugnayan sa My Aged Care upang humiling ng aged care assessment. Ang nakumpletong form ay maaaring ibigay kapag nag-aaplay para sa assessment ng aged care, o sa oras ng assessment.

Option 2:

Magkaroon ng assessment ng aged care

Ang kalahok o ang kanyang rehistradong tagasuporta ay hindi kailangang makipag-usap muna sa isang medikal na practitioner. Maaari siyang mag-aplay para sa assessment ng aged care:

- Mag-aplay sa online para sa assessment ng aged care sa pamamagitan ng website ng My Aged Care **MyAgedCare.gov.au**.
- Makipag-ugnayan sa My Aged Care sa **1800 200 422** o bumisita sa isang ACSO sa isang service center ng Services Australia upang humiling ng mataas na prayoridad na aged care assessment para sa End-of-Life Pathway.

Susuriin ng isang aged care assessor ang matandang tao at tutukuyin ang pagiging karapat-dapat para sa End-of-Life Pathway, kabilang ang kung anong mga serbisyo ang kailangan nila.

Ang kalahok ay inaprubahan para sa End-of-Life Pathway at binibigyan ng Notice of Decision at isang support plan. Maaari na silang magsimulang maghanap ng provider.

Pamamahala ng pangangalaga sa End-of-Life Pathway

Ang mga kalahok sa End-of-Life Pathway ay tumatanggap ng care management sa pamamagitan ng kanilang provider mula sa isang dedikadong kawani nito. Ang kawani na ito ay kilala bilang isang **care partner** (partner sa pangangalaga).

Ang mga partner sa pangangalaga ay maaaring:

- tulungan ang mga kalahok na maunawaan ang kanilang pangangalaga at mga inaprubahang serbisyo
- suriin ang mga plano sa pangangalaga at mga badyet para sa mga serbisyo
- makipag-usap sa mga manggagawa at mga tagasuporta ng kalahok tungkol sa kanilang mga pangangailangan
- subaybayan, suriin, at ayusin ang pangangalaga ayon sa nagbabagong pangangailangan
- tulungan ang mga kalahok at ang kanilang mga tagasuporta na gumawa ng may-kaalamang mga desisyon.

Sisiguraduhin ng mga partner sa pangangalaga na maayos ang daloy ng komunikasyon sa pagitan ng doktor ng kalahok, medikal na pangkat, rehistradong tagasuporta at anumang mga serbisyo ng palliative care na nakabase sa estado o teritoryo. Magtatrabaho sila bilang bahagi ng isang multidisciplinary team upang matiyak na ang mga serbisyo ng kalahok ay complementary, coordinated at nasa kanilang pinakamahusay na interes.

Tutulong din sila sa pagbuo ng care plan (plano sa pangangalaga) – ito ay isang dokumentong nakasentro sa tao na nagtatakda ng mga serbisyo ng kalahok na naaayon sa kanilang mga pangangailangan at mga pagpipilian. Ang mga kasosyo sa pangangalaga ay magpapayo kung ang planong ito ay kailangang baguhin anumang oras.

Paglabas sa End-of-Life Pathway

Ang isang kalahok o ang kanilang mga nakarehistrong tagasuporta ay maaaring pumili na lumabas sa End-of-Life Pathway anumang oras. Maaaring kabilang dito ang:

- kung ayaw ng kalahok, o hindi kayang manatili sa bahay
- kung magbabago ang mga kalagayang medikal ng kalahok at hindi na kailangan ang mga serbisyo ng End-of-Life Pathway.

Kung ang isang kalahok ay nangangailangan ng patuloy na Support at Home na mga serbisyo kasunod ng pagkumpleto ng End-of-Life Pathway, ang mga sumusunod ay nalalaput:

- Ang mga kalahok na nagkaroon ng patuloy na Support at Home services bago pumasok sa pathway ay ililipat sa kanilang nakaraang patuloy na klasipikasyon sa pamamagitan ng isang mataas na priyoridad na Support Plan Review. Ito ay kadalasang simulan ng provider ng isang kalahok.
- Ang mga kalahok na bago sa Support at Home noong sinimulan nila ang End-of-Life Pathway ay maaaring magkaroon ng isang mataas na priyoridad na Pagsusuri sa Plano ng Suporta at maaprubahan para sa isang patuloy na pag-uuri upang makatanggap ng mga serbisyo.

Kapag ang isang mas matandang tao ay pumanaw

Ang End-of-Life Pathway ay idinisenyo upang suportahan ang mga matatandang tao hanggang sa katapusan ng kanilang buhay, kabilang ang kung gusto nilang pumanaw sa bahay. Ang mga tagapagbigay ng End-of-Life Pathway ay makakapagbigay ng mga serbisyo sa pangangalaga sa matatandang nasa bahay upang suportahan ito, kung pipiliin ng mas nakatatanda at ligtas itong gawin. Maaari nilang magamit ang pathway na ito, kasama ang mga serbisyo ng palliative care na nakabase sa estado o teritoryo.

Kapag ang isang kalahok na uma-access sa pathway ay pumanaw, ang kanilang pamilya, mga kaibigan o mga rehistradong tagasuporta ay dapat na sabihin sa kanilang provider - mas mainam kung ito ay nakasulat. Saka na ipapaalam ng provider sa Services Australia.

Ang kasosyo sa pangangalaga o tagapagkaloob ay maaaring makapag-alok ng suporta o impormasyon tungkol sa kung ano ang susunod na kailangang gawin ng pamilya o mga kaibigan ng kalahok. Maaari rin silang magbigay ng mga mapagkukunan o suporta sa mapaghamon na panahong ito.

Ang iyong mga ligal na karapatan at responsibilidad

Sa ilalim ng *Aged Care Act*, ang iyong mga karapatan ay nasa sentro ng iyong aged care. Kung tumatanggap ka ng mga serbisyo sa aged care, dapat mong asahan na itataguyod ang iyong mga karapatan at matutugunan ang iyong mga ninanais, ikaw man ay naninirahan nang nakapag-iisa sa bahay o sa residential care.

Statement of Rights (Pahayag ng mga Karapatan)

Kasama sa Aged Care Act ang isang Statement of Rights.

Inilalagay ng Statement of Rights ang iyong mga karapatan sa sentro ng iyong aged care – upang makagawa ka ng mga desisyon kung paano at saan ka titira, makakuha ng impormasyon at suporta na kailangan mo, ipaalam ang iyong mga kagustuhan at igalang ang iyong kultura at identidad. Tinitiyak din nito na ang mga nakapaligid sa iyo, kabilang ang iyong pamilya at mga tagapag-alaga, ay hindi lamang tatanggapin kundi iginagalang din ang iyong mga pipiliin.

May karapatan ka ring pumili kung sino ang gusto mong sumuporta sa iyo sa paggawa ng mga desisyong ito.

Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang **MyAgedCare.gov.au/Know-Your-Rights**.

Mga rehistradong tagasuporta

Maaaring gusto o kailangan mo ng suporta mula sa ibang tao upang tumulong sa paggawa at pagsasabi ng iyong mga desisyon. Maaari kang magparehistro ng mga tagasuporta upang matulungan kang maunawaan ang impormasyon at ipaalam ang iyong mga ninanais, kung gusto mong gawin nila ito.

Ang bagong tungkulin ng rehistradong tagasuporta ay pumapalit sa mga kasalukuyang relasyon ng kinatawan ng My Aged Care at ilalapat sa buong sistema ng aged care. Wala kang kailangang gawin kung gusto mong magpatuloy ang iyong mga kasalukuyang kinatawan ng My Aged Care bilang mga rehistradong tagasuporta.

Upang tingnan o i-update ang iyong mga kinatawan o mag-opt out, bisitahin ang My Aged Care sa online o libreng tawag sa **1800 200 422**.

Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang **MyAgedCare.gov.au/Registering-Supporter**.

Mga kaayusan ng hinirang (nominee) para sa mga means assessment

Maaari ka ring humirang ng isang nominee na maaaring magtanong o kumilos sa ngalan mo sa Services Australia o sa Department of Veterans' Affairs (DVA) tungkol sa iyong aged care means assessment.

Ang iyong nominee ay makakatanggap ng impormasyong kaugnay sa iyong mga babayaran, kontribusyon at mga gastos sa akomodasyon at mag-update ng iyong personal na impormasyon sa Services Australia o DVA sa ngalan mo.

- Para sa Services Australia, kumpletuhin ang isang porma sa 'Pagpapahintulutan sa isang tao o organisasyon na magtanong o kumilos para sa iyo (SS313)': **ServicesAustralia.gov.au/ss313**.
- Para sa DVA, kumpletuhin ang isang 'Aged Care Request for a nominee for DVA customers (AC019) form': **ServicesAustralia.gov.au/ac019**.

Kapag pumanaw na ang isang mas matandang tao, ang Services Australia ay makakapagbigay lamang ng impormasyon sa mga taong makapagbibigay ng sumusuportang ebidensya ng appointment:

- ang tagapagpatupad na pinangalanan sa Will (Huling Habilin at Testamento)
- ang Public Trustee
- isang hukuman
- ang tagapangasiwa ng ari-arian.

Paggawa ng reklamo tungkol sa pangangalaga sa matatanda

Kung mayroon kang alalahanin tungkol sa pangangalaga na tinatanggap mo o ng ibang tao, mahalagang pag-usapan ito. Sa unang pagkakataon, dapat kang makipag-usap sa iyong provider. Sa ilalim ng bagong *Aged Care Act*, lahat ng mga provider ay kinakailangang magkaroon ng isang umiiral na sistema ng pamamahala sa mga reklamo at proseso.

Kung magsasabi ka ng alalahanin sa iyong provider, dapat silang makinig at tumugon nang mabilis at patas. Kung hindi nila gagawin ito, may karapatan kang iharap ang isyu sa Aged Care Quality and Safety Commission (ang Commission) nang walang takot ng parusa.

Matutulungan ka ng Komisyon na lutasin ang iyong alalahanin o reklamo. Maaari rin silang magbigay sa iyo ng impormasyon kung paano direktang makikipag-usap sa iyong service provider.

Ligtas at madali ang paglalahad ng alalahanin. Maaari mong piliing gumawa ng isang reklamong kumpidensyal o walang pagkakakilanlan. Ang pagrereklamo ay hindi 'pagiging mahirap' – makakatulong ito na mapabuti ang kalidad ng pangangalaga at makakatulong sa ibang tao na may kaparehong problema.

Maaari kang makipag-ugnayan sa Commission sa ilang paraan:

- Bisitahin ang: **AgedCareQuality.gov.au/Complaints-Concerns**
- Libreng tawag: **1800 951 822**
- Sumulat sa: Aged Care Quality and Safety Commission
GPO Box 9819
[Iyong kabiserang lungsod] [Iyong estado/teritoryo]

Pagtataguyod, impormasyon at suporta

Ang Pamahalaan ng Australya ay malapit na nakikipagtulungan sa mga pinakamataas na katawan at iba pang grupo na kumakatawan at nagtataguyod para sa mga pangangailangan ng mga matatandang tao, kabilang ang halimbawa: ang Aged Care Council of Elders, Council on the Aging (COTA), ang National Aged Care Advisory Council at ang Older Persons Advocacy Network (OPAN).

Pinopondohan ng pamahalaan ang OPAN para maghatid ng National Aged Care Advocacy Program. Ang programang ito ay nagbibigay ng libre, kumpidensyal at independiyenteng impormasyon at suporta sa mga matatandang taong naghahanap o tumatanggap ng aged care na pinondohan ng pamahalaan, sa kanilang mga pamilya o mga tagasuporta.

Matutulungan ka ng mga tagapagtaguyod ng aged care ng OPAN upang:

- maunawaan at gamitin ang iyong mga karapatan sa aged care
- humanap ng mga serbisyo sa aged care na tumutugon sa iyong mga pangangailangan, at
- lutasin ang mga isyu sa iyong aged care provider na pinondohan ng pamahalaan.

Kung mayroon kang mga tanong o alalahanin, maaari kang makipag-usap sa isang tagapagtaguyod ng aged care sa pamamagitan ng pagtawag sa **Aged Care Advocacy Line**. Maikokonekta ka sa organisasyon ng adbokasya ng aged care sa inyong estado o teritoryo.

Bisitahin ang **OPAN.org.au**.



Karagdagang tulong

Paggamit sa palliative na pangangalaga

Ang bawat estado at teritoryo ng Australya ay may suporta para sa mga matatandang tao upang magamit ang palliative na pangangalaga.

Ang Palliative Care Australia ay may detalyadong impormasyon sa paggamit sa pangangalagang ito, pati na rin ang malawak na hanay ng mga mapagkukunan para sa mga tagapag-alaga at pasyente.

- Bisitahin ang **PalliativeCare.org.au**.
- Para maghanap ng lokal na tagapagbigay ng pangangalagang pampakalma, gamitin ang Pambansang Direktoryo ng Serbisyo ng Palliative Care: **PalliativeCare.org.au/Directory-Of-Services/**.

Ang website ng Department of Health, Disability and Aging ay mayroon ding impormasyon sa palliative na pangangalaga at mga mapagkukunan para sa mga matatandang tao upang magplano at magsalita tungkol sa kanilang sariling palliative na pangangalaga:

- Bisitahin ang **Health.gov.au/Topics/Palliative-Care/About-Palliative-Care**.
- Bisitahin ang **Health.gov.au/Topics/Palliative-Care/Planning-Your-Palliative-Care**.

Bilang kahalili, ang website ng My Aged Care ay may detalyadong impormasyon tungkol sa pagpapalano para sa end-of-life care: **MyAgedCare.gov.au/End-Life-Care**.

Maaaring makita ng mga Aborihinal at Torres Strait Islander at kanilang mga pamilya ang mga mapagkukunan ng Gwandalan Palliative Care na nakakatulong upang planuhin ang kanilang pangangalaga. Bisitahin ang **GwandalanPalliativeCare.com.au/Module/Resource-1**.

Ang proseso ng palliative na pangangalaga ay maaaring maging mahirap at nakakainis para sa lahat - mga matatandang tao, kanilang pamilya at mga kaibigan, at kanilang mga tagapag-alaga.

Ang emosyonal na suporta ay magagamit sa prosesong ito:

- Makipag-ugnayan sa Lifeline sa **13 11 14** o bisitahin ang **Lifeline.org.au**.
- Makipag-ugnayan sa QLife sa **1800 184 527** (para sa mga LGBTQ+ na tao) o bisitahin ang **QLife.org.au**.
- Makipag-ugnayan sa 13YARN sa **13 92 76** (para sa mga taong Aborihinal at Torres Strait Islander) o bisitahin ang **13Yarn.org.au**.

Suporta sa pagsasalinwika at interpreter

Para sa mga serbisyo ng pagsasalinwika at interpreter, tumawag sa:

Translating and Interpreting Service (TIS National) – **131 450**, sabihin sa operator ang wikang ginagamit mo at hilingin sa kanila na tawagan ang My Aged Care sa **1800 200 422**.

Para sa mga serbisyo ng pagsasalin ng Aboriginal at Torres Strait Islander, tumawag sa:

My Aged Care – **1800 200 422** at huming ng interpreter.

Tingnan ang listahan ng mga available na wika: **MyAgedCare.gov.au/Accessible-All**.

Para sa mga serbisyo ng pagbibigay-kahulugan sa wikang senyas, tumawag sa:

Deaf Connect – **1300 773 803** o mag-email sa **Interpreting@DeafConnect.org.au**.

Makipag-ugnayan nang maaga upang matiyak na may available na interpreter.

Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang **DeafConnect.org.au**.

Kung ikaw ay Bingi, mahina ang pandinig, o may kahirapan sa pagsasalita o komunikasyon, tawagan ang:

Ang National Relay Service (NRS) sa pamamagitan ng pagpili sa iyong gustong channel ng tawag sa NRS website. Kapag napili, hilingin sa NRS na tawagan ang My Aged Care sa **1800 200 422**.

Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang **AccessHub.gov.au/About-The-NRS**.

Suporta para sa dementia

Inaasahan ng Pamahalaang Australya na ang lahat ng aged care provider ay mag-aalok ng mga serbisyong tumutugon sa mga pangangailangan ng mga taong may dementia.

- Ang **National Dementia Support Program (NDSP)** ay nagbibigay ng malawak na hanay ng mga serbisyo ng suporta para sa mga taong may dementia, sa kanilang mga pamilya, tagapag-alaga at mga kinatawan. Ang mga serbisyo ay makukuha sa telepono, online at nang harapan sa buong Australya, at kasama ang impormasyon, edukasyon, pagpapayo, mga aktibidad sa suporta, peer mentoring at payo.

Makipag-ugnayan sa National Dementia Helpline ng Dementia Australia – lib्रेng tawag sa **1800 100 500**, 24 na oras sa isang araw, 7 araw sa isang linggo.

Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang **Health.gov.au/NDSP**.

- Ang **Dementia Behavior Management Advisory Service (DBMAS)** ay nagbibigay ng pang-indibidwal na suporta para sa mga tao kapag ang mga sintomas ng pag-uugali at sikolohikal ng dementia ay nakakaapekto sa pangangalaga o kalidad ng buhay ng isang tao. Ang mga sinanay na consultant ay nagtatrabaho sa anumang lokasyon o kapaligiran upang suportahan ang mga service provider at mga indibidwal na nangangalaga sa mga taong may dementia.

Makipag-ugnayan sa Dementia Support Australia – lib्रेng tawag sa **1800 699 799**, 24 na oras sa isang araw, 7 araw sa isang linggo.

Para sa karagdagang impormasyon sa DBMAS, bisitahin ang **Health.gov.au/DBMAS**.

Para sa karagdagang impormasyon sa suporta sa dementia, bisitahin ang **MyAgedCare.gov.au/Living-Memory-Loss-Dementia-Or-Depression**.

Suportang panlipunan

Kung nadarama mong ikaw ay nalulungkot o nakahiwalay sa lipunan, maaari kang humiling ng isang boluntaryo sa pamamagitan ng Aged Care Volunteer Visitors Scheme (ACVVS). Maaaring mag-aplay ang sinumang tumatanggap ng mga serbisyo ng Support at Home o nasa Support at Home Priority System. Ang iyong care partner o provider ay maaari ding tumulong sa iyo na mag-organisa ng isang boluntaryong bisita.

Mag-apply para sa isang boluntaryong bisita sa **Health.gov.au/Our-Work/Aged-Care-Volunteer-Visitors-Scheme-ACVVS/Request**.

Alamin ang higit pa tungkol sa ACVVS sa website ng Department of Health, Disability and Ageing: **Health.gov.au/ACVVS**.

*Makipag-ugnayan sa My Aged Care sa lib्रेng tawag **1800 200 422**, bisitahin ang **MyAgedCare.gov.au** o bisitahin ang isang service center ng Services Australia*

Suporta sa kawalan ng tirahan o hoarding

Available ang suporta sa mga tao na:

- nabubuhay na may hoarding na pag-uugali
- naninirahan sa isang maruming kapaligiran
- nanganganib mawalan ng tirahan
- hindi nakakatanggap ng mga suporta sa aged care na kailangan nila.

Kabilang sa mga suporta ang:

- pagpapalano ng pangangalaga
- mga pag-ugnay sa mga serbisyo ng suportang espesyalista
- minsanang paglilinis.

Kung ikaw ay tumatanggap ng tulong sa pamamagitan ng care finder program dahil ikaw ay walang tirahan o nanganganib na mawalan ng tirahan, maaari ka ring maging marapat na makapag-access sa mga serbisyo ng Commonwealth Home Support Program.

Makipag-ugnayan sa My Aged Care – libreng tawag sa **1800 200 422** o bumisita sa isang service center ng Services Australia para sa tulong.



Suporta para sa mga taong may magkakaibang pangangailangan

Kinikilala ng Pamahalaang Australya na ang ating lipunan ay magkakaiba-iba at ang mga tao ay may malawak na hanay ng mga karanasan sa buhay.

Maraming available na mga programa at serbisyo upang suportahan ang mga taong may magkakaibang pangangailangan para maka-access sa tulong na kailangan nila. Maaaring mayroong mga natatanging serbisyo sa inyong lugar na partikular na tumutugon sa mga grupo na may mga natatanging pangangailangan. Alamin ang higit pa sa pamamagitan ng My Aged Care o magtanong sa iyong aged care assessor.

Dapat isaalang-alang, igalang at suportahan ng mga service provider ang partikular at magkakaiba-ibang mga pangangailangan kapag naghahatid ng pangangalaga at mga serbisyo. Walang service provider ang dapat magdiskrimina sa sinuman, kabilang ang:

- mga taong Aborihinal at Torres Strait Islander, kabilang ang mga Stolen Generations na mga survivor o nakaligtas dito
- mga beterano o mga nabiyuda ng giyera
- mga tao mula sa magkakaibang pinagmulang kultura, lahi at wika
- mga taong may disbentahang pampinansyal o panlipunan
- mga taong dumaranas ng kawalan ng tirahan o nasa panganib na makaranas ng kawalan ng tirahan
- mga magulang at mga anak na nagkahiwalay dahil sa sapilitang pag-ampon o pagkuha sa kanila
- mga nasa hustong gulang na nakaligtas sa pang-aabusong sekswal ng mga bata sa mga institusyon
- Care Leavers, kabilang ang mga Forgotten Australian at dating mga batang migrante na inilagay sa out-of-home care
- lesbian, gay, bisexual, trans/transgender o intersex o iba pang oryentasyong sekswal o gender diverse o bodily diverse
- mga indibidwal na may kapansanan o may sakit sa pag-iisip
- mga taong neurodivergent
- mga taong bingi, bingi't bulag, may kapansanan sa paningin o mahina ang pandinig
- mga taong naninirahan sa rural, malayo o napakalayong mga lugar.

Tulong na Elder Care Support

Ang mga tauhan ng Elder Care Support ay tumutulong sa mga matatandang Aborihinal at Torres Strait Islander, sa kanilang mga pamilya at tagapag-alaga para maka-access sa mga serbisyo sa aged care upang matugunan ang kanilang mga pisikal at pangkulturang pangangailangan. Ang National Aboriginal Community Controlled Health Organization ay naghahatid ng programang ito sa pamamagitan ng kanilang mga katuwang na organisasyon sa buong bansa.

Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang **MyAgedCare.gov.au/Elder-Care-Support-Program**.

Tulong mula sa care finder

Ang mga care finder (tagahanap ng pangangalaga) ay tumutulong sa mga matatandang tao na nangangailangan ng masinsinang tulong upang maka-access sa mga serbisyo sa aged care at iba pang mga suporta sa komunidad. Ito ay isang libreng serbisyo para sa mga mahihinang tao na wala nang iba pang makakasuporta sa kanila. Kabilang dito ang mga tao na:

- nahihirapang makipag-usap dahil sa mga problema sa cognitive (pagkatuto at pag-unawa) o sa pagbasa't pagsulat
- nahihirapang unawain ang impormasyon
- nag-aatubiling makipag-ugnayan sa aged care o sa pamahalaan
- o nasa hindi ligtas na sitwasyon kung hindi sila tumatanggap ng mga serbisyo.

Bisitahin ang website ng My Aged Care para makita ang listahan ng mga Care Finder sa inyong lugar.

Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang **MyAgedCare.gov.au/Help-Care-Finder**.

Federation of Ethnic Communities' Councils Australia

Ang Federation of Ethnic Communities' Councils Australia (FECCA) ay isang pambansang lupong namumuno (peak body) na kumakatawan sa mga Australyanong mula sa magkakaiba-ibang kultura at wika. Kumikilos ang FECCA upang matiyak na walang maiiwan dahil sa mga hadlang na pangkultura o wika.

Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang **FECCA.org.au**.

Partners in Culturally Appropriate Care (PICAC)

Ang PICAC ay mga organisasyong pang-estado at teritoryo na tumutulong sa mga matatandang tao na may magkakaiba-ibang kultura at wika at sa kanilang mga pamilya upang gumawa ng may-kaalamang mga desisyon tungkol sa kanilang mga pangangailangan sa aged care.

Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang **PICACalliance.org**.

Pagwawakas ng pang-aabuso at pagmaltrato sa mga matatanda

Ang pang-aabuso sa mga matatanda ay hindi kailanman okey. Ang pang-aabuso ay maaaring pisikal, sekswal, sikolohikal o emosyonal, pinansyal o kapabayaan. Nagdudulot ito ng pinsala, pagkabalisa at kawalan ng dignidad at paggalang. Ang pang-aabuso at pagmaltrato sa mga matatanda ay isang paglabag sa mga karapatang pantao.

Kung ang isang kalahok ay nakakaranas ng pang-aabuso, o may kakilala na maaaring iyon, mayroong tulong at suportang magagamit.

Makipag-usap sa isang taong pinagkakatiwalaan mo para sa impormasyon o payo:

- Libreng tawag sa 1800ELDERHelp o sa **1800 353 374**.
- Bisitahin ang **Compass.info** upang madagdagan ang kaalaman.
- Sa emerhensya, tumawag sa **000**.

Suporta para sa mga tagapag-alaga

Ang Carer Gateway ay nagbibigay ng personal, telepono at online na mga serbisyo at suporta sa buong bansa upang matulungan ang mga tagapag-alaga sa kanilang tungkulin sa pangangalaga.

- Libreng tawag sa **1800 422 737**, Lunes hanggang Biyernes sa pagitan ng 8am at 5pm, at piliin ang opsyon 1 upang makipag-usap sa inyong lokal na service provider ng Carer Gateway.
- Bisitahin ang **CarerGateway.gov.au** para sa impormasyon, payo at mga mapagkukunan ng impormasyon.
- Bisitahin ang website ng My Aged Care para sa higit pang mga mapagkukunan ng impormasyon, serbisyo at tagasuportang grupo sa **MyAgedCare.gov.au/For-Carers**.





MyAgedCare.gov.au
1800 200 422

DT0004907-1025

Ang lahat ng impormasyon sa lathalaing ito ay tama mula ika-1 ng Nobyembre 2025.